

Rajamenettelyn käyttöönottoa koskeva lainsäädäntöhanke

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen EU:n turvapaikkamenettelydirektiivin (2013/32/EU) mahdollistaman rajamenettelyn käyttöönottamiseksi tarvittavien kansallisten lainmuutosehdotusten valmistelemiseksi.

Toimikausi

Hanke asetetaan ajalle 28.7.2023 - 31.5.2024.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2023.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että Suomi ottaa käyttöön rajamenettelyn. Ohjelman mukaan menettely otetaan käyttöön mallilla, joka hyödyntää täysimääräisesti ja tilanteen edellyttämällä tavalla direktiivin liikkumavaran.

Rajamenettelyn käyttöön ottamisella luotaisiin uusi keino käsitellä turvapaikkahakemuksia hyvin nopeassa menettelyssä niin, etteivät hakijat voisi liikkua vapaasti Suomen alueella tai edelleen muihin EU-maihin. Turvapaikkamenettelydirektiivin mukaan rajamenettelyä voitaisiin soveltaa vain hakeuksiin, joiden arvioidaan olevan todennäköisesti perusteettomia.

Tavoitteet ja tehtävä

Hankkeen tavoitteena on valmistella tarvittavat säädösmuutokset EU:n turvapaikkamenettelydirektiivin mukaisen rajamenettelyn käyttöön ottamiseksi Suomessa. Hankkeessa valmistellaan myös tarvittavat turvaamistoimia koskevat säännökset, jotta ne tukisivat rajamenettelyn käyttöä EU-säännösten edellyttämällä tavalla. Säädösmuutoksia koskevat ehdotukset laaditaan hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta.

Edellinen hallitus esitti rajamenettelyn ottamista ulkomaalaislakiin yhdeksi keinoksi, jolla voitaisiin parantaa mahdollisuuksia hallita Suomen alueelle jo suuntautunutta muuttoliikettä, kun maahantulijoiden määrä on lyhyessä ajassa poikkeuksellisen suuri tai kun maahantulo tapahtuu vieraan valtion vaikutuksesta. Hallituksen esitys 103/2022 vp annettiin eduskunnalle kesäkuussa 2022. Esityksen valmistelun yhteydessä selvitettiin ja arvioitiin yksityiskohtaisesti tarvittavat säädösmuutokset ulkomaalaislakiin. Valmistelua varten perustetussa hankkeessa arvioitiin eri vaihtoehtoja ja niiden perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia Suomen perustuslain, kansallisen lainsäädännön, EU:n lainsäädännön ja kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden asettamissa oikeudellisissa raameissa. Hankkeessa

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

selvitettiin lisäksi, miten ja missä laajuudessa uusi sääntely vaikuttaisi tosiasiallisesti yksilön asemaan ja oikeuksiin, erityisesti kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden oikeudelliseen asemaan, olosuhteisiin ja oikeusturvaan. Esitystä käsiteltiin syksyllä 2022 eduskunnassa, jolloin myös perustuslakivaliokunta lausui asiasta PeVL 44/2022 vp. Esitystä ei ehditty käsitellä loppuun eduskunnassa vaan se raukesi vuoden 2022 valtiopäivillä. Nyt asetettavassa hankkeessa hyödynnetään aiemman hankkeen aikana tehtyjä selvityksiä ja arvioita sekä perustuslakivaliokunnan asiasta antamaa lausuntoa.

Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

Organisointi

Hankkeen valmistelijat ovat johtava asiantuntija Sanna Montin (vastuuvalmistelija) ja johtava asiantuntija Kukka Krüger maahanmuutto-osastolta. Säädösvalmisteluavustajana toimii Niina Koivunen samalta osastolta.

Hanketta valmistellessa kuullaan ainakin sisäministeriön poliisiosastoa ja rajavartio-osastoa sekä oikeusministeriötä, Maahanmuuttovirastoa ja Poliisihallitusta.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Sisäministeriössä kustannukset (työaika) kohdennetaan toiminnolle kansallisten säädösten valmistelu 2000 520 100.

Osastopäällikön sijainen, maahanmuuttojohtaja	Tuomo Kurri
---	-------------

Maahanmuuttojohtaja	Sanna Sutter
---------------------	--------------

Liitteet -

Tiedoksi

- Sisäministeri Rantanen
- Kansliapäällikkö Pimiä
- Valtiosihteeri Martelius
- SM/Poliisiosasto
- SM/Rajavartio-osasto
- SM/Hallinto- ja kehittämisosasto
- SM/Viestintäyksikkö
- SM/Maahanmuutto-osasto
- Oikeusministeriö
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Maahanmuuttovirasto
- Poliisihallitus

VN/22620/2023-SM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: